

Prezentácia menšín v médiách

Občianske združenie MEMO 98 realizuje od začiatku roka monitoring médií v súvislosti s prezentáciou informácií o menšinách. Táto správa obsahuje výsledky monitoringu významných elektronických médií za obdobie apríl - jún 2000. Sledované boli hlavné spravodajské relácie STV, TV Markízy a TV Luny, resp. Slovenského rozhlasu a Rádia Twist. V týchto boli zaznamenávané všetky informácie o menšinách (v pozitívnom, neutrálnom alebo negatívnom duchu), o jednotlivých témach, resp. kauzách v súvislosti s nimi, ako aj informácie o osobnostiach reprezentujúcich príslušné menšiny.

- **Médiá venovali otázkam menšín opätovne pomerne málo priestoru - pokles oproti 1 štvrtroku približne o 1 vysielačiu hodinu**
- Dominovali informácie o rómskej menšine, aj tematicky - " exodus Rómov do zahraničia "
- Informácie o menšinách iba neutrálne alebo negatívne

Ako v tejto prezentácii dopadla rómska menšina?

Uvedené média za tri mesiace odvysielali celkovo 204 hodín 54 minút a 32 sekúnd spravodajských relácií. V nich o menšinách odzneli informácie v rozsahu 2 hodiny 38 minút 34 sekúnd. Ako ukazuje graf č. 1, rómskej menšine bolo z tohto priestoru venovaných najviac času a to 2 hodiny 23 minút a 20 sekúnd (pokles oproti 1. štvrtroku skoro 1 hodina). Išlo predovšetkým o neutrálne informácie, ktorých bolo 209. Na druhej strane, ako vidieť z grafu č. 2, pozitívna informácia priamo o rómskej menšine sa za celé obdobie apríl - jún 2000 nevyskytla ani jedna, negatívnych však bolo 10. Z hľadiska priestoru venovaného ostatným menšinám je nutné spomenúť, že ani jedna sekunda vysielačieho času spravodajstva nezobrazila otázky českej, ukrajinskej a rusínskej menšiny. Čo sa týka kvality prezentovaných informácií, ich charakter bol prevažne neutrálny, iba maďarskej menšine bola venovaná jedna negatívna informácia. Celkovo (vrátane rómskej menšiny) však v médiách neodznela ani jediná pozitívna informácia priamo o jednotlivých menšinách.

Tematicky bola v médiách, rovnako ako v minulom štvrtroku, najviac prezentovaná kauza " exodu Rómov " - celkom 1 hodinu 16 minút 1 sekúnd, t.j. nárast o takmer 10 minút (graf č. 3). Z ostatných tém, ktorým médiá venovali pozornosť v prvom štvrtroku 2000 sa tentokrát spomínali už iba ďalšie tri - významnejší priestor bol venovaný najmä rasovo motivovaným útokom voči príslušníkom menšín. V súvislosti s najdominantnejšou kauzou sa objavila aj jediná pozitívna zmienka za sledované obdobie vôbec (graf č. 4).

Z hľadiska obsahu (graf č. 5) najviac času bolo venovaného politike - 26 minút 54 sekúnd (pokles oproti 1. štvrtroku skoro o 10 minút). Sociálnej sfére bolo venovaných 14 minút 47 sekúnd (pokles oproti 1. štvrtroku skoro 4 minúty), pomoci štátnych organizácií 14 minút 34 sekúnd (nárast oproti 1. štvrtroku skoro o 7 minút), otázka neznášanlivosti voči menšinám bola zastúpená 8 minútami 27 sekundami (nárast oproti 1. štvrtroku o 1 minútu 20 sekúnd), mierny nárast mali informácie o samospráve, a to na 7 minút 50 sekúnd, ako aj o kriminalite, 9 minút 39 sekúnd. Pre porovnanie školstvu bolo venovaných len 23 sekúnd vysielačieho času.

O čom vypovedajú uvedené informácie?

V spravodajstve mienkotvorných médií, akými sú televízne stanice STV, TV Markíza a čiastočne aj TV Luna, ako aj rozhlasové stanice SRo a Twist, informujúcom o národnostných menšinách jednoznačne dominuje problematika rómskej menšiny. Z toho vyplýva, že problémy rómskej menšiny považujú monitorované médiá za veľmi dôležité. Súčasne z monitoringu vyplýva významný podiel informácií

neutrálneho charakteru, čo naznačuje zrejmú nezaujatosť informujúcich médií. Avšak v tomto ohľade je nepriehľadnutelné aj relatívne vysoké číslo negatívnych informácií a naopak žiadne informácie pozitívneho charakteru.

Z obsahového hľadiska jednoznačne dominuje politický pohľad na rómsku problematiku. Z káuz je to odchod Rómov do zahraničia z rasových dôvodov, kde je tiež evidentný vysoký počet negatívnych informácií.

Z aspektu výpovednej hodnoty monitoringu sú zanedbateľné informácie o prezentácií jednotlivých politických osobností v sledovaných médiách. V sledovanom období sa zvýraznil priestor rómskych politických subjektov, a to ROI (z 1:10 na 4:23) a RIS (2:00 na 2:01). V analýze sme tieto informácie uviedli len kvôli úplnosti. Výsledky monitoringu daného obdobia takisto poukazujú na fakt, že prezentácia činnosti Kancelárie splnomocnenca pre rómsku menšinu V. Danihela je minimálna, aj keď oproti minulému štvrťroku ide o nárast o 1 minútu 13 sekúnd.

Vytvorenie tejto správy bolo podporené zo strany Nadácie pre podporu občianskych aktivít.